

Lokalförsörjnings- plan 2026-2031

Barn- och ungdomsnämnden

Typ av styrdokument: Plan
Beslutande instans: Barn- och ungdomsnämnden
Datum för beslut: 2026-09-16
Diarienummer: 2026-2031

Gäller för: Barn- och ungdomsnämnden
Giltighetstid: Tillsvidare
Revideras senast: Våren 2027
Dokumentansvarig: Lokalstrateg

Innehåll

1.	Inledning	4
1.1.	Lokalförsörjningsplanen	4
1.1.1	Placering i förskola	5
1.1.2	Val av skola	5
1.1.3	Hur beräknas antalet barn och elever?	5
1.1.4	Kapacitetsberäkningar	6
1.1.5	Hysesmodellen	7
1.2.	Övergripande mål för lokalförsörjning inom barn- och ungdomsnämnden.....	7
2.	Demografisk utveckling	8
2.1.	Befolkningsprognos förskola 2026-2036	8
2.2.	Befolkningsprognos grundskola 2026-2036	8
2.3.	Elevantal i anpassad grundskola	10
3.	Nuläge och framtida behov	10
3.1.	Kommundel norra	10
3.1.1	Förskola.....	10
3.1.2	Grundskola	10
3.2.	Långared	11
3.2.1	Förskola.....	11
3.2.2	Grundskola	11
3.3.	Kommundel södra	12
3.3.1	Förskola.....	12
3.3.2	Grundskola	12
3.4.	Alingsås tätort.....	13
3.4.1	Förskola.....	13
3.4.2	Grundskola årskurs F till 6	15
3.4.3	Grundskola årskurs 7 till 9	16
3.5.	Anpassad grundskola	17
3.6.	Administration och ledning.....	17
4.	Sammanfattning – framåtsyftande inriktning	17

1. Inledning

Alingsås kommuns vision är:

Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla

Alingsås kommun växer, något som förväntas fortsätta under perioden som denna plan avser. Utvecklingen beror främst på att fler människor väljer att flytta till kommunen, och den drivs delvis av den pågående nybyggnationen runtom i Alingsås kommun.

Samtidigt visar kommunens befolkningsprognoser att antalet barn och elever inom vissa åldersgrupper förväntas minska under delar av planeringsperioden. Detta ställer ökade krav på en långsiktigt hållbar, flexibel och geografiskt balanserad lokalförsörjning för förskola och grundskola. Ett lägre antal barn och elever och den ökade överkapacitet som följer av minskningen ökar lokalkostnaden per barn och elev.

Kommunens målsättning för lokalförsörjningen är att kommunen ska ha rätt typ av lokaler, rätt placerade till rätt kostnad och som färdigställs i tid.

I Alingsås kommuns hållbarhetspolicy framgår att kommunens samhällsplanering har en central funktion i att skapa långsiktigt hållbara, trygga och tillgängliga miljöer. Under planeringen säkerställs att byggande och förvaltning sker med hänsyn till ekologiska, sociala och ekonomiska värden. Vid planering av ny bebyggelse och infrastruktur beaktas framtida klimatförhållanden, och behov av klimatanpassning av befintlig samhällsviktig bebyggelse och infrastruktur utreds och övervägs.

1.1. Lokalförsörjningsplanen

I mars upprättas Alingsås kommuns årliga befolkningsprognos. I slutet av april levereras delområdesprognoser, vilka tillsammans med kommunens tillväxtområden och kommunens planprioritering utgör planeringsunderlaget för nämndernas lokalförsörjningsplaner.

Lokalförsörjningsplanen synliggör verksamhetens pågående och framtida behov av om-, till- och nybyggnation samt behov av att avveckla lokaler. Lokalförsörjningsplanen har en tidshorisont på fem år men innehåller också ett framåtriktat fokus på tio år.

Varje nämnds lokalförsörjningsplan ska vara kommunens lokalstrateg tillhanda senast 16 juni. Utifrån nämndernas lokalförsörjningsplaner upprättas en kommunövergripande lokalförsörjningsplan som beslutas av kommunfullmäktige.

För alla verksamhetslokaler i Alingsås kommun ska det finnas ramprogram som ger stöd och vägledning till berörda aktörer vid planering och projektering av lokaler och därigenom

korta planeringstiderna, öka kostnadseffektiviteten och säkerställa lokalernas funktionalitet. Barn- och ungdomsnämnden har beslutade ramprogram för förskola och skola.

1.1.1 Placering i förskola

När vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola ska skyndsamt erbjudas förskola (skollagen 2010:800 8 kap. § 14).

I Alingsås kommun kan anmälan till förskola göras sex månader innan barnet behöver plats. Barnet placeras i kön från det datum anmälan kommer in och plats ska erbjudas inom fyra månader. Barn placeras i förskola enligt en av barn- och ungdomsnämnden beslutad turordning. Ett barn ska erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt.

En överkapacitet på minst tio procent med en geografisk spridning över kommunen behövs för att kunna tillgodose vårdnadshavares önskemål om plats inom tidsgränsen på fyra månader. Överkapaciteten behövs även som en beredskap för att vid behov kunna ta emot barn från förskolor med annan huvudman.

1.1.2 Val av skola

Enligt skollagen (2010:800) kap. 10 § 30 ska en elev placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. I Alingsås kommun gör alla barn och elever som ska börja förskoleklass eller årskurs 7 ett skolval.

I Alingsås kommun tillämpas ett aktivt skolval. Att önska en skola i skolvalet innebär dock inga garantier för att det är den skolan eleven blir placerad på. Om den placering som vårdnadshavarna önskat skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola. För detta förfarande finns regler beslutade av barn- och ungdomsnämnden.

För att ett fritt och aktivt skolval ska fungera, och i praktiken erbjuda valmöjligheter för vårdnadshavarna, behöver en viss överkapacitet finnas i antalet platser, fördelad på ett flertal olika skolor, något som är viktigt att beakta vid planeringen av framtida skolstruktur och lokalförsörjning.

1.1.3 Hur beräknas antalet barn och elever?

I Alingsås kommun görs barn- och elevframskrivningarna med hjälp av en befolkningsprognos som beställs gemensamt för kommunen. Prognosen är trendbaserad och tar hänsyn till framtida byggnationer, vilket är avgörande för att förstå hur befolkningen kan komma att förändras.

Barnprognosen tas fram genom att antalet barn i befolkningsprognosen uppdelat utifrån barnens ålder multipliceras med beläggningsprocenten för de olika förskolornas områden. Beläggningsprocenten räknas ut genom att antalet inskrivna barn delas med antalet folkbokförda barn i området.

Elevframskrivningen baseras på det faktiska elevantalet för det kommande läsåret, vilket hämtas från elevsystemet Edlevo, och förväntat antal folkbokförda barn som ska börja i förskoleklass utifrån befolkningsprognosen. Utöver det läggs det till en framskrivning av elever som är baserad på de senaste fyra årens in- och utflyttning samt in- och utvandring per kommundel multiplicerat med beläggningsprocenten per årskurs.

1.1.4 Kapacitetsberäkningar

Kapaciteten i förskolorna är beräknade utifrån antaganden om hur många barn respektive förskola maximalt kan ta emot. Kapaciteten påverkas också av hur rektor beslutar om sin enhets inre organisation utifrån barnens olika förutsättningar och behov.

Kapaciteten i form av elevantal på skolorna tas fram av barn- och ungdomsförvaltningen i samverkan med Alingsåshem. Beräkningarna har bland annat gjorts i samband med ombyggnationer och nybyggnationer, vilket innebär att vissa skolor har mer aktuella kapacitetsberäkningar än andra. Flera skolor har kapacitetsbedömningar som behöver uppdateras.

Under november 2025 mottog barn- och ungdomsförvaltningen nya kapacitetsmätningar från Alingsåshem för förskolorna i Alingsås tätort, omfattande totalt 18 förskolor. Nästa steg i arbetet är att Alingsåshem tar fram motsvarande mätningar för F–6-skolorna i tätorten, vilket omfattar sex skolor. Dessa mätningar ska levereras under sommaren, alternativt hösten 2026.

Vid bedömningen av kapaciteter vägs olika lagkrav in, exempelvis avseende brandsäkerhet, andra säkerhetsaspekter, ventilation samt skollagens (2010:800) och läroplanernas krav på hur undervisningen ska kunna genomföras.

Elevers olika behov av särskilt stöd och anpassade lärmiljöer, tillsammans med rektors beslutanderätt över enhetens inre organisation, påverkar i vilken utsträckning en skola kan ta emot elever i förhållande till den beräknade kapaciteten. Det innebär att skolor i praktiken kan ta emot fler eller färre elever än vad kapacitetsberäkningen anger. Kapacitetsberäkningarna ska därför ses som ett strategiskt planeringsunderlag och kan inte på detaljnivå i förväg exakt beskriva kapaciteten vid varje enskild enhet. Kapaciteten varierar över tid beroende på barnens och elevernas behov och förutsättningar.

Från och med 2025 har analyser av generationsväxling i bostadsbeståndet inkluderats på ett mer omfattande vis än tidigare i prognos- och kapacitetsbedömningarna, eftersom förändringar i hushållens sammansättning kan påverka efterfrågan på förskole- och skolplatser över tid. Bedömningarna tar även hänsyn till att det nya aktivitetskravet inom försörjningsstödet kan innebära att fler barn deltar i förskoleverksamhet.

I planeringen ingår även en överkapacitet på omkring tio procent inom förskolor och skolor..

1.1.5 Hyresmodellen

Barn- och ungdomsnämnden hyr verksamhetslokaler av Alingsåshem. Hyran beräknas och fastställs utifrån olika faktorer som ålder på byggnad, utförda om- och tillbyggnationer, underhåll och energianvändning. Hyresavtalen är treåriga.

Inför varje ny hyresperiod presenterar Alingsåshem kommande hyra. Hyran kan variera både uppåt och nedåt beroende på avskrivningar och underhållsåtgärder. Barn- och ungdomsnämnden bekostar lokalanpassningar som är verksamhetsspecifika. Enligt hyresmodellen finansieras lokalanpassningar upp till två miljoner kronor av nämnden med investeringsmedel. Lokalanpassningar över två miljoner kronor finansieras av nämnden genom ökad hyra.

1.2. Övergripande mål för lokalförsörjning inom barn- och ungdomsnämnden

Inriktningen för barn- och ungdomsnämndens förskole- och skolorganisation är en samlad och likvärdig förskola och skola för barn och elever i Alingsås kommun och att lokalerna ska vara ändamålsenliga.

Enligt skollagens (2010:800) kapitel 1 ska alla oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet och utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas. Kravet på likvärdighet innebär att lokalernas ändamålsenlighet såväl som deras tillgänglighet och geografiska placering ska beaktas i framtida lokalförsörjning.

Enligt skollagens (2010:800) kapitel 2 ska det för utbildningen finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I ändamålsenligheten ligger också att förskolorna och skolorna är utformade så att de stödjer rektorernas möjligheter till att besluta om effektiva och ändamålsenliga inre organisationer och ge förutsättningar för en god kompetensförsörjning. Utöver dessa delar behöver skolorna också vara dimensionerade och utformade så att tillgången till elevhälsa, skolbibliotek och olika typer av specialsalar kan säkerställas.

2. Demografisk utveckling

2.1. Befolkningsprognos förskola 2026-2036

Totalt beräknas behovet av platser i kommunal förskola i Alingsås kommun uppgå till cirka 1 680 platser våren 2026.

Alingsås kommun förskolor	Antal barn	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
1-3 år		765	750	735	722	715	713	714	718	725	732
4-5 år		629	578	551	545	535	526	521	519	519	522
4-6 år		915	867	819	798	790	777	771	768	769	771
BEHOV HT		1394	1328	1286	1267	1251	1238	1235	1237	1244	1254
BEHOV VT		1680	1617	1555	1520	1505	1490	1485	1487	1494	1503
LOKALKAPACITET		1986	1906	1948	2030	2030	2130	2130	2130	2130	2130
ÖVERKAPACITET		282	265	364	478	491	606	611	608	601	592

Behovet av förskoleplatser minskar successivt under prognosperioden, även om osäkerheter såsom ytterligare nybyggnation, större behov på grund av aktivitetskrav, behov av resursavdelningar för barn med omfattande behov av särskilt stöd och framtida befolkningsutveckling kan påverka utvecklingen över tid. I prognosen har även hänsyn tagits till generationsväxlingen i kommunen. Justeringen bedöms kunna bidra till en ökning av antalet förskolebarn under planeringsperioden, primärt i Alingsås tätort, vilket på så vis har påverkat det samlade behovet av förskoleplatser och prognossiffrorna i sin helhet. Samtidigt sker förändringar i förskolestrukturen där vissa enheter avvecklas eller omvandlas till skollokaler, parallellt med att ny kapacitet tillkommer genom planerade nybyggnationer.

Sammantaget innebär detta att överkapaciteten bedöms öka successivt under planeringsperioden, särskilt från och med 2029/2030 då flera nya förskoleprojekt planeras stå klara. En viss överkapacitet bedöms dock nödvändig för att säkerställa flexibilitet, hantera geografiska skillnader i behov samt möjliggöra framtida bostadsutbyggnad och variationer i barnantal.

Det finns därför skäl att fortsätta planeringen av nybyggnationer. Däremot finns anledning att löpande pröva tidplaner och prioriteringar utifrån den faktiska utvecklingen av barnantalet. Detta gäller exempelvis framtida etablering av ny förskola i Noltorp som eventuellt kan senareläggas. Utvecklingen behöver följas årligen inom ramen för lokalförsörjningsplaneringen och eventuella justeringar bör genomföras successivt utifrån aktuellt läge och behov.

2.2. Befolkningsprognos grundskola 2026-2036

Under läsåret 2026/2027 beräknas behovet uppgå till cirka 4 600 platser inom kommunal förskoleklass och grundskola (årskurs F–9).

Alingsås kommun F-9	Antal elever	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
	BEHOV Förskoleklä	476	457	425	397	393	385	377	376	373	372
	BEHOV 1-3	1395	1414	1414	1405	1326	1262	1222	1202	1185	1173
	BEHOV 4-6	1411	1458	1499	1463	1483	1483	1474	1394	1330	1291
	BEHOV 7-9	1320	1322	1199	1173	1168	1152	1137	1150	1142	1144
	LOKALKAPACITET	5226	5381	5494	5589	5499	5499	5499	5499	5499	5499
	ÖVERKAPACITET	624	729	957	1151	1129	1217	1289	1377	1469	1519

Elevantalet i förskoleklass minskar successivt under prognosperioden. Det totala elevantalet inom grundskolan minskar även det successivt under större delar av planeringsperioden. Mot slutet av perioden stabiliseras elevantalet något. Samtidigt sker en förskjutning mellan årskurser, där elevantalet i lågstadiet minskar efter en inledande topp, medan mellanstadiet är relativt stabilt under första delen av perioden och högstadiet minskar över tid. Detta påverkar var över- respektive underkapacitet uppstår och beror även på, utöver demografiska förändringar, elevernas skolval och den geografiska utvecklingen inom kommunen.

Lokalkapaciteten ökar under början av planeringsperioden till följd av att den nya F–6-skolan i Ingared tagits i bruk 2026 och att högstadieverksamheten successivt byggs ut från och med 2027. Kapaciteten ökar även genom omvandling av vissa förskolelokaler till skollokaler inom tätorten. Från och med 2030 minskar kapaciteten något när tillfälliga paviljonger vid Nolbyskolan avvecklas.

Detta innebär att överkapaciteten ökar successivt under planeringsperioden i förhållande till elevunderlaget. En viss överkapacitet bedöms nödvändig för att säkerställa flexibilitet och för att hantera variationer i elevantal, årskursfördelning, geografiska skillnader och elevernas val av skola. Det finns därmed inte skäl att generellt avstå från planerade kapacitetsförändringar eller lokalanpassningar. Däremot behöver utvecklingen följas löpande och ligga till grund för successiva avvägningar av framtida investeringar, ombyggnationer och avveckling av tillfälliga lösningar.

Samtidigt finns omfattande planerad bostadsutbyggnad inom flera delar av Alingsås kommun. Med dagens överkapacitet och planerade kapacitetsförstärkningar bedöms kommunen ha goda förutsättningar att kunna möta ett ökat elevantal till följd av framtida nybyggnation.

Under 2026 pågår även en mer omfattande kapacitetsmätning av samtliga F-6-skolor i Alingsås tätort i samverkan med Alingsåshem. Syftet är att skapa en mer dagsaktuell och tillförlitlig bild av skolornas faktiska lokalkapacitet, då delar av nuvarande kapacitetsunderlag bygger på äldre bedömningar. Kapacitetsmätningen kan komma att innebära att lokalkapaciteten vid vissa skolor behöver justeras ned utifrån dagens krav och förutsättningar.

Enligt beslut om ändring i skollagen kommer grundskolan från och med läsåret 2028/2029 vara tioårig. Förskoleklassen upphör då som skolform och ersätts istället av grundskola årskurs 1 för elever från det år de fyller sex år. Förändringen kan kräva vissa anpassningar av lokaler och organisation, men bedöms inte påverka det totala antalet elever inom skolväsendet. Arbete med frågan har påbörjats inom förvaltningen.

2.3. Elevantal i anpassad grundskola

42 elever har gått i anpassad grundskola under de två senaste läsåren i Alingsås kommun, ett antal som är något högre än de närmaste därpå föregående åren. Antalet elever i anpassad grundskola beräknas år för år, i samband med budgetarbetet.

Från och med 2028, när grundskolan blir tioårig (se ovan) görs samma förändring avseende anpassad grundskola. Eftersom det idag inte finns någon särskild skolform motsvarande förskoleklassen i anpassad skola innebär förändringen att det totala antalet elever som kan gå i anpassad grundskola ökar något. I dagsläget går dessa elever antingen i förskoleklass, tillsammans med blivande grundskoleelever, eller också går de kvar ett år i förskolan för att sedan hoppa över förskoleklassen och starta sin skolgång direkt i den anpassade grundskolans nuvarande årskurs 1.

3. Nuläge och framtida behov

3.1. Kommundel norra

3.1.1 Förskola

I norra kommundelen finns fem förskolor; Sollebrunns förskola, Rävlyans förskola, Magra förskola, Stora Mellby förskola och Gräfsnäs förskola.

	Antal barn	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
NORRA - förskolor	BEHOV HT	159	149	145	144	142	142	142	141	141	142
	BEHOV VT	195	185	177	172	170	168	168	168	168	168
	LOKALKAPACITET	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220
	ÖVERKAPACITET	25	35	43	48	50	52	52	52	52	52

Antalet barn i kommundelen minskar något under prognosperioden för att därefter stabiliseras mot slutet av perioden. Det finns en viss överkapacitet av platser under hela tidsperioden och överkapaciteten bedöms öka något över tid. Samtidigt bedöms en viss överkapacitet vara nödvändig för att skapa flexibilitet och långsiktigt hållbara verksamheter i den geografiskt stora kommundelen.

Barn- och ungdomsnämnden föreslås inom ramen för lokalförsörjningsplanen ge i uppdrag att genomföra en översyn och förstudie av Stora Mellby förskolas lokalers ändamålsenlighet. Utifrån resultatet kan behov av lokalanpassningar och eventuellt större åtgärder identifieras och prövas vidare i kommande planering och prioriteringar.

3.1.2 Grundskola

I norra kommundelen finns tre grundskolor; Magra (F–6), Stora Mellby (F–6) och Sollebrunn (F–9).

	Antal elever	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
NORRA - Skolor	BEHOV F	52	52	46	41	41	38	39	39	39	39
	BEHOV 1-3	122	126	137	151	139	129	121	119	117	117
	BEHOV 4-6	144	143	134	122	126	137	151	139	129	121
	BEHOV 7-9	133	122	116	109	107	100	90	98	109	119
	LOKALKAPACITET	740	740	740	740	740	740	740	740	740	740
	ÖVERKAPACITET	289	298	307	317	326	336	339	345	346	344

I kommundelen finns en betydande överkapacitet, främst vid Sollebrunn skola, och överkapaciteten bedöms öka ytterligare under prognosperioden i takt med ett minskande elevunderlag. Samtidigt bedöms en viss överkapacitet vara nödvändig för att skapa flexibilitet och långsiktigt hållbara verksamheter i den geografiskt stora kommundelen.

Utvecklingen behöver dock följas löpande och kan på sikt aktualisera behov av ytterligare översyn av lokalernas användning och organisation.

Ombyggnationen av Bjärkehallen har färdigställts i syfte att skapa en helhetslösning för såväl Sollebrunn skola som de föreningar som nyttjar lokalerna, genom förbättrad logistik och omdisponering av funktioner för en effektivare lokalanvändning.

3.2. Långared

3.2.1 Förskola

I Långareds förskola finns en lokalkapacitet för 80 barn. Prognosen visar ett successivt minskande behov av förskoleplatser under planeringsperioden, vilket innebär att överkapaciteten bedöms öka något över tid.

Samtidigt bedöms en viss överkapacitet vara nödvändig för att säkerställa flexibilitet och långsiktigt hållbara verksamheter i kommundelen. Utvecklingen behöver följas löpande och ligga till grund för framtida bedömningar av lokalbehov och kapacitetsanpassningar.

	Antal barn	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
Långareds förskola	BEHOV HT	54	51	52	51	48	47	47	46	45	45
	BEHOV VT	69	61	60	60	59	56	55	55	54	53
	LOKALKAPACITET	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
	ÖVERKAPACITET	11	19	20	20	21	24	25	25	26	27

3.2.2 Grundskola

Långareds skola har kapacitet för fler elever än det prognostiserade behovet och överkapaciteten bedöms öka successivt under planeringsperioden i takt med ett minskande elevunderlag.

Långareds skola	Antal elever	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
	BEHOV F	20	14	11	12	14	12	11	11	11	11
	BEHOV 1-3	56	54	49	45	37	37	38	37	35	34
	BEHOV 4-6	46	52	60	57	55	50	46	38	38	39
	LOKALKAPACITET	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175
	ÖVERKAPACITET	53	55	55	61	69	75	79	88	91	91

3.3. Kommundel södra

3.3.1 Förskola

I södra kommundelen finns fyra förskolor; Västra Bodarna förskola, Ödenäs förskola, Hemsjö förskola och Ingareds förskola.

SÖDRA - förskolor	Antal barn	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
	BEHOV HT	347	324	305	297	289	281	276	275	276	278
	BEHOV VT	437	420	392	370	361	354	347	343	343	344
	LOKALKAPACITET	460	460	560	560	560	560	560	560	560	560
	ÖVERKAPACITET	23	40	168	190	199	206	213	217	217	216

Prognosen visar ett successivt minskande behov av förskoleplatser under planeringsperioden samtidigt som lokalkapaciteten ökar från och med 2028/2029 i och med den planerade byggnationen av ny förskola. Detta innebär att överkapaciteten ökar tydligt under perioden. Samtidigt bedöms en överkapacitet vara nödvändig för att möjliggöra fortsatt utveckling och nybyggnation i kommundelen.

Enligt nuvarande planering avvecklas de tillfälliga lokalerna Säven i samband med att den nya förskolan i Ingared tas i bruk under 2028. Prognosen utgår samtidigt från att verksamheten i den så kallade Röda byggnaden fortsatt ingår i kapaciteten under hela perioden. Det pågår en översyn av byggnadens skick och långsiktiga ändamålsenlighet. Resultatet av översynen kan komma att påverka framtida kapacitet i kommundelen, då en eventuell avveckling av den röda byggnaden skulle innebära en minskning av kapaciteten med cirka 80 platser.

Utvecklingen behöver följas löpande och ligga till grund för framtida bedömningar av lokalbehov och eventuella kapacitetsanpassningar i södra kommundelen.

3.3.2 Grundskola

I södra kommundelen finns fyra grundskolor; Västra Bodarna, Hemsjö, Ödenäs och Ingareds skolor. Västra Bodarna, Hemsjö och Ödenäs är F–6-skolor medan Ingared successivt byggs ut till en F–9-skola.

SÖDRA - Skolor	Södra	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
	Förskoleklass	109	116	107	92	90	89	88	84	83	82
	Åk 1-3	347	337	347	347	329	304	286	282	276	269
	Åk 4-6	287	334	351	369	359	369	368	351	325	308
	BEHOV F-6	743	787	805	807	779	762	742	717	684	659
	LOKALKAPACITET	817	817	817	817	817	817	817	817	817	817
	Överkapacitet	74	30	12	10	38	55	75	100	133	158
	Antal elever	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
	Åk 7	0	71	69	74	84	78	74	78	74	74
	Åk 8	0	0	71	69	74	84	78	74	78	78
	Åk 9	0	0	0	72	70	74	84	78	75	75
	BEHOV 7-9	0	71	141	215	227	236	236	231	227	227
	LOKALKAPACITET	0	100	200	300	300	300	300	300	300	300
	Överkapacitet	0	29	59	85	73	64	64	69	73	73

Kapaciteten inom årskurs F–6 är högre än det prognostiserade behovet under hela planeringsperioden. Överkapaciteten minskar initialt och är som lägst under perioden 2028/2029–2029/2030, för att därefter successivt öka i takt med ett minskande elevunderlag. Samtidigt bedöms en viss överkapacitet vara nödvändig för att skapa flexibilitet och långsiktigt hållbara verksamheter i kommundelen.

Den nya skolan i Ingared tas successivt i bruk under planeringsperioden. F–6-verksamheten är i drift från och med 2025/2026 och högstadieskolan byggs därefter ut stegvis, med årskurs 7 från höstterminen 2027, årskurs 7–8 från 2028 och fullt utbyggd 7–9-verksamhet från 2029. Kapaciteten inom högstadiet ökar därmed successivt från 100 till 300 elevplatser under perioden.

På Ingaredsskolan kommer elever från Hemsjö och Ödenäs skolor att få undervisning i vissa praktiska och estetiska ämnen. Den överkapacitet som initialt uppstår inom högstadieskolan bedöms samtidigt skapa förutsättningar för flexibilitet, samverkan och framtida utveckling i hela södra kommundelen.

Utvecklingen behöver följas löpande och ligga till grund för framtida bedömningar av lokalbehov och eventuella.

3.4. Alingsås tätort

3.4.1 Förskola

I nuläget finns i Alingsås tätort totalt 18 förskolor belägna i olika geografiska områden inom tätorten. Den minsta förskolan är Nolängens förskola med plats för 19 barn och den största är Brogårdens förskola med plats för 140 barn. Stadsskogens, Tegelslagarens och Stockslyckes förskolor har vardera plats för 100 barn. Övriga förskolor har plats för färre än 100 barn.

Förskolor - Alingsås tätort	Antal barn	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
1-3 år		471	458	451	445	445	445	447	451	456	460
4-5 år		362	345	334	328	323	319	318	318	319	322
4-6 år		513	487	471	469	465	458	459	460	463	466
BEHOV HT		832	803	784	774	768	764	766	769	775	782
BEHOV VT		984	945	922	914	909	903	906	912	919	926
LOKALKAPACITET		1226	1146	1088	1170	1170	1270	1270	1270	1270	1270
ÖVERKAPACITET		218	177	137	224	227	333	330	323	316	309

I Alingsås tätort finns idag totalt 18 förskolor belägna i olika geografiska områden inom tätorten. Förskolorna varierar i storlek och förutsättningar, där flera enheter är förhållandevis små samtidigt som det finns skillnader i lokalernas ändamålsenlighet och tekniska status.

Kapacitetsbedömningar av förskolorna i tätorten genomfördes under 2025 i samverkan med Alingsåshem utifrån bland annat ventilation, brandsäkerhet, tillgänglighet, teknisk livslängd och lärmiljöernas utformning. Med utgångspunkt i dessa beslutade barn- och ungdomsnämnden den 17 februari 2026 om en förändrad förskoleorganisation i Alingsås tätort som kommer förverkligas succesivt med start från 2027.

Prognosen visar att lokalkapaciteten överstiger behovet av förskoleplatser under hela planeringsperioden. Överkapaciteten minskar initialt men ökar därefter igen till följd av planerade nybyggnationer och ett minskande barnantal. Samtidigt bedöms en överkapacitet vara nödvändig för att skapa flexibilitet i systemet, möta variationer mellan geografiska områden samt möjliggöra framtida bostadsutbyggnad. I prognosen har även hänsyn tagits till generationsväxlingen i tätorten, där cirka 320 hushåll med personer över 80 år bedöms kunna generera omkring 35 ytterligare årsplatser inom en tioårsperiod. Prognosen behöver samtidigt fortsatt ta höjd för ytterligare bostadsbyggnationer, bland annat inom Stadsskogen etapp 4 och 5 samt eventuella framtida byggnationer kring Mjörnstranden. Bedömningen är i nuläget att dessa behov ska kunna hanteras inom befintlig och planerad förskolestruktur, men utvecklingen behöver följas löpande inom kommande lokalförsörjningsplanering.

Som en del av den beslutade förskoleorganisationen kommer Ekskogens förskola att integreras i Stadsskogens skola från höstterminen 2027. Lendahls förskola, Kastanjens förskola och Nolby förskola omvandlas till delar av närliggande skolor från höstterminen 2028. Lövhuddans och Nolängens förskolor planeras samtidigt att avvecklas under 2028 beroende på byggnadernas tekniska livslängd. Barn i området kommer under en övergångsperiod hänvisas till närliggande förskolor innan en ny förskola i Noltorp etableras. Under perioden fram till dess att ny förskola i Noltorp står klar, så utgör Nalhaga förskola en viktig del i möjligheten att erbjuda förskola nära hemmet.

Enligt nuvarande planering förväntas den nya förskolan i Noltorp stå klar tidigast 2031, men projektet kan komma att senareläggas mot bakgrund av det minskande barnantalet samt behovet av omfattande detaljplanearbete i området. Hur Nolängens och Lövhuddans förskolor bäst organiseras fram till planerad avveckling behöver fortsatt utredas utifrån det minskande barnantalet, barnens behov av en långsiktigt hållbar verksamhet samt behovet av ett effektivt och ändamålsenligt lokalutnyttjande.

Den nya förskolan i Nalhaga är under projektering och planeras stå klar för inflyttning hösten 2028. Förskolan planeras med kapacitet för 120 barn. I utredningen om förskolorna i Alingsås tätorts kapacitet, tillgänglighet och ändamålsenlighet lyftes behovet av

överkapacitet för att kunna möta barn i omfattande behov av särskilt stöd. Dessa barn kan behöva mindre grupper, mer anpassade miljöer eller fler vuxna runt sig. I samband med genomförande av beslutade förändringar av förskolestrukturen i Alingsås tätort utreds därför möjligheten att avsätta delar av Nohaga förskola för en resursverksamhet för barn med större behov av stöd och yta, vilket kan komma att påverka hur många platser som långsiktigt kan användas för ordinarie förskoleverksamhet. Därutöver planeras en ny förskola i Bolltorps park för cirka 120 barn med planerat färdigställande hösten 2029.

Från hösten 2027 flyttas även dygnet runt-verksamheten från Östlyckans förskola till Lindens förskola, därav frigörs fler platser på Östlyckans förskola för att kunna ta emot fler barn i området.

Utvecklingen av förskolestrukturen i tätorten behöver följas löpande och ligga till grund för fortsatta bedömningar av kapacitet, lokalanvändning och framtida investeringar.

3.4.2 Grundskola årskurs F till 6

I Alingsås tätort finns sex grundskolor med årskurs F–6; Kullingsbergsskolan, Lendahlsskolan, Nalbyskolan, Noltorpsskolan, Stadsskogensskolan och Ängaboskolan. På Noltorpsskolan finns även anpassad grundskola för årskurs 1–6.

Alingsås tätort F-6	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
Förskoleklass	295	276	261	253	248	245	240	241	241	241
Åk 1-3	870	896	881	862	820	792	777	764	757	752
Åk 4-6	934	929	954	916	942	927	908	866	838	822
BEHOV	2099	2101	2097	2031	2010	1964	1925	1871	1836	1816
LOKALKAPACITET	2294	2374	2412	2432	2342	2342	2342	2342	2342	2342
Överkapacitet	195	273	315	401	332	378	417	471	506	526

Kapaciteten inom F–6-verksamheten i Alingsås tätort överstiger det prognostiserade elevantalet under hela planeringsperioden. Samtidigt finns skillnader mellan skolornas förutsättningar och belastning. Noltorpsskolan har ett fortsatt högt söktryck och vid Nalbyskolan påverkas kapaciteten av att paviljongerna behöver avvecklas våren 2030, vilket innebär att omkring 90 elevplatser försvinner.

Förskolans och grundskolans lokaler är i många fall nära sammankopplade, både geografiskt och planeringsmässigt. En samordnad lokalförsörjning mellan verksamheterna bedöms därför vara viktig för att skapa en långsiktigt hållbar och effektiv struktur i tätorten. Flera befintliga förskolor bedömdes i samband med beslutet om ny förskolestruktur i Alingsås tätort ha god potential att omvandlas till skollokalerna för att stärka kapaciteten där behoven är som störst och samtidigt minska beroendet av tillfälliga paviljonger.

Som en del av den beslutade förskoleorganisationen kommer därför Nalbys förskola att integreras som en del av Nalbyskolan från hösten 2028, vilket bedöms kunna tillskapa cirka 40 elevplatser, eller användas till annan typ av skollokal. Lendahls förskola omvandlas samtidigt till del av Lendahlsskolan, där fortsatt utredning behöver genomföras kring lokalernas framtida användning och hur de bäst kan bidra till skolans långsiktiga behov. Även Ekskogens förskola kommer från höstterminen 2027 att integreras i

Stadsskogsskolan för att möta det ökande elevunderlaget i Stadsskogen till följd av fortsatt bostadsutbyggnad inom etapp 4 och 5 samt Västra Sörhaga och Skaveryd.

Från hösten 2028 kommer även Kullingsbergsskolan att ta över lokalerna där Kastanjens förskola idag bedrivs. Detta skapar förutsättningar för ytterligare lokaler för specialundervisning samt ett bemannat skolbibliotek och bedöms stärka skolans långsiktiga lokalförsörjning. Sammantaget bedöms dessa åtgärder skapa förutsättningar att möta framtida behov inom skolorganisationen utan att ytterligare nya F-6-skolor behöver byggas i Alingsås tätort under planeringsperioden.

Det bedöms vara svårt att tillskapa mark för nya F-6-skolor i Alingsås tätort inom de närmaste tio åren. Omvandling och effektivare nyttjande av befintliga lokaler bedöms därför vara en viktig del av den långsiktiga skolstrukturen. Framgent behöver kommunen samtidigt fortsatt följa hur elevunderlaget utvecklas geografiskt inom tätorten för att säkerställa att skolornas placering och deras kapacitet motsvarar behoven i de områden där skolorna är belägna.

Under 2026 genomförs även en mer omfattande kapacitetsmätning av samtliga F-6-skolor i Alingsås tätort i samverkan med Alingsåshem. Syftet är att skapa en mer dagsaktuell och tillförlitlig bild av skolornas faktiska kapacitet, då delar av nuvarande kapacitetsunderlag bygger på äldre bedömningar och därför kan behöva uppdateras. Kapacitetsmätningen kan även komma att innebära att kapaciteten vid vissa skolor behöver justeras ned utifrån dagens krav och förutsättningar.

Utvecklingen behöver följas löpande och ligga till grund för fortsatta bedömningar av kapacitet, lokalanvändning och framtida investeringar inom tätortens skolorganisation.

3.4.3 Grundskola årskurs 7 till 9

I Alingsås tätort finns tre grundskolor med årskurs 7 till 9; Gustav Adolfsskolan, Nohagaskolan och Östlyckeskolan. Skolorna tar i första hand emot elever från Alingsås tätort, Långared och de södra kommundelarna. På Nohagaskolan finns även anpassad grundskola för årskurserna 7 till 9.

Skolor i tätorten 7-9	Antal elever	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35	35/36
	Åk 7-9	1187	1130	942	848	833	816	811	821	806	798
	BEHOV	1187	1130	942	848	833	816	811	821	806	798
	LOKALKAPACITET	1200	1175	1150	1125	1125	1125	1125	1125	1125	1125
	ÖVERKAPACITET	13	45	208	277	292	309	314	304	319	327

Det finns en överkapacitet inom årskurs 7 till 9 i Alingsås tätort och överkapaciteten bedöms öka successivt under planeringsperioden. Detta hänger samman med att Ingaredsskolans högstadieseverksamhet successivt byggs ut från och med höstterminen 2027, då årskurs 7 startar upp. Under 2028 tillkommer årskurs 8 och från och med 2029 bedrivs fullt utbyggt 7-9-verksamhet i Ingared. Elevunderlaget i tätortens högstadieskolor minskar därmed successivt under perioden.

Exakt var överkapaciteten uppstår påverkas samtidigt av elevernas skolval och den geografiska utvecklingen inom kommunen. Den överkapacitet som uppstår kommer delvis att användas till att successivt minska klasstorlekarna inom årskurs 7–9. Inriktningen är att på sikt skapa förutsättningar för klasser om cirka 25 elever, vilket bedöms kunna bidra till förbättrade förutsättningar för undervisning av hög kvalitet, en god arbetsmiljö och till elevernas möjligheter till stöd. De minskade klasstorlekarna kommer i sin tur att leda till att 7-9-skolornas elevantal minskar, något som bedöms positivt kunna bidra tryggheten för eleverna.

Samtidigt finns omfattande planerad bostadsutbyggnad inom Alingsås kommun och överkapaciteten inom 7–9-verksamheten bedöms därför även utgöra en viktig strategisk reserv för framtida elevökningar. Utvecklingen behöver följas löpande och ligga till grund för fortsatta bedömningar av kapacitet, skolorganisation och framtida investeringar inom högstadiesamheten

3.5. Anpassad grundskola

Anpassad grundskola finns idag på Noltorpsskolan (årskurs 1 till 6) och på Nohagaskolan (årskurs 7 till 9). På Nohagaskolan finns också lokaler för korttidstillsyn enligt LSS för anpassade grundskolans elever. Denna verksamhet organiseras inom Vård- och omsorgsförvaltningen och kommer under hösten 2026 att flyttas från Nohagaskolan.

Lokalerna bedöms idag som huvudsakligen ändamålsenliga och det finns inga behov av större lokalförändringar under de närmast kommande åren. Den mindre elevantalsökning som kan uppstå på grund av att den anpassade grundskolan blir tioårig kan mötas av befintlig lokalkapacitet på Noltorpsskolan.

3.6. Administration och ledning

Barn- och ungdomsförvaltningens ledning, den administrativa avdelningen och vissa medarbetare från verksamhetsområdet Hälsa och lärande hade sina arbetsplatser på barn- och ungdomskontoret på Kungsgatan 9 i Alingsås fram till den 25 maj. Från och med juni 2026 har samtliga medarbetare som arbetar på barn- och ungdomskontoret sin arbetsplats i det nya gemensamma kommunhuset.

4. Sammanfattning – framåtsyftande inriktning

Barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjning präglas under planeringsperioden av ett långsiktigt arbete för att skapa en hållbar, flexibel och geografiskt balanserad förskole- och

skolstruktur i hela Alingsås kommun. Planeringen utgår från ett successivt minskande barn- och elevunderlag under delar av perioden, samtidigt som kommunen står inför omfattande bostadsutbyggnad och förändringar kopplade till generationsväxling och framtida befolkningsutveckling.

En viss överkapacitet bedöms vara nödvändig för att kunna hantera variationer i barn- och elevantal, säkerställa vårdnadshavares valmöjligheter samt skapa robusthet och flexibilitet i verksamheterna. Den långsiktiga inriktningen är därför att eftersträva en överkapacitet om cirka tio procent inom både förskola och grundskola.

Vid förändringar av verksamheter, lokaler och organisation genomförs barnkonsekvensanalyser löpande som en del av beslutsunderlagen för att säkerställa att barns perspektiv och behov beaktas i planeringen.

Arbetet med lokalförsörjningen följs upp löpande inom ramen för kommande lokalförsörjningsplaner och genom särskilda ärenden till barn- och ungdomsnämnden under planeringsperioden. Under kommande år prioriteras särskilt följande utvecklingsområden och uppdrag:

- Arbetet med att kartlägga behov och vid behov genomföra anpassningar av skollokaler utifrån att förskoleklassen upphör som skolform och att lågstadiet istället blir fyraårigt fortsätter.
- Tillsammans med Alingsåshem pågår under våren 2026 den tidigare aviserade översynen och besiktningen av den så kallade Röda byggnaden vid Ingareds förskola, parallellt med det fortsatta arbetet kring ny förskola i Ingared. Resultatet av översynen kan komma att påverka den långsiktiga kapaciteten i södra kommundelen.
- Barn- och ungdomsnämnden föreslås tillsammans med Alingsåshem genomföra en översyn och förstudie av Stora Mellby förskolas lokalers ändamålsenlighet. Utifrån resultatet kan behov av lokalanpassningar och eventuellt större åtgärder identifieras och prövas vidare i kommande planering och prioriteringar.
- Det fortsatta genomförandet av den beslutade förändringen av förskoleorganisationen i Alingsås tätort utgör ett prioriterat utvecklingsområde under åren 2027–2031. I arbetet ingår såväl nybyggnation av förskolor i Nohaga, Bolltorps park och på sikt Noltorp, som avveckling och omvandling av befintliga verksamheter. Förskolor såsom Kastanjen, Lendahl, Nolby och Ekskogen planeras successivt att integreras i närliggande skolor för att stärka kapaciteten inom F–6-verksamheten. Lövhuddans förskola planeras att avvecklas under 2028 och Nolängens förskola planeras att avvecklas under 2028 eller tidigare, beroende på utvecklingen av barnantal och den fortsatta planeringen av förskolestrukturen i området.
- Tillsammans med Alingsåshem genomförs under våren och sommaren 2026 den tidigare aviserade kapacitetsmätningen och översynen av F–6-skolornas lokaler i Alingsås tätort. I arbetet ingår att analysera effekterna av avvecklingen av

Nolbyskolans paviljonger, omvandlingen av förskolor till skollokaler samt hur generationsväxling och framtida bostadsutbyggnad påverkar den samlade kapaciteten. Kapacitetsmätningen kan komma att innebära att vissa skolors kapacitet behöver justeras utifrån dagens krav och förutsättningar.

- Dialogen med kommunens stadsplaneringsavdelning kring den framtida skolstrukturen i Stadsskogen fortsätter. I detta arbete ingår även att integrera Ekskogens förskola i Stadsskogensskolan samt att analysera hur ett ökat elevantal påverkar behovet av exempelvis specialsalar, lunchkapacitet, idrottslokaler och övriga stödytor.
- Under planeringsperioden behöver även möjligheterna att på sikt utöka Västra Bodarnas skola och dess kapacitet utredas vidare. Behov av fler förskoleplatser behöver också undersökas i det fall befintlig förskola inte bedöms kunna möta behovet av framtida bostadsbyggnation i södra kommundelen.
- Arbete pågår även kring frågan om en framtida familjecentral i Alingsås tätort. Frågan behöver fortsatt utredas tillsammans med berörda verksamheter och förvaltningar för att identifiera möjliga lokalalternativ och långsiktiga lösningar.